

Asia: VN/13615/2019

Lausuntopyyntö valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenneturvallisuusstrategiasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tilastokeskuksen lausunto Valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenneturvallisuusstrategiasta vuosille 2022-2026

Tilastokeskus kiittää mahdollisuudesta lausua Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntöön valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenneturvallisuusstrategiasta vuosille 2022-2026. Periaatepäätös perustuu liikenne- ja viestintäministeriössä valmisteltavana olevaan liikenneturvallisuusstrategiaan ja sen toimenpideohjelmaan.

Yleisellä tasolla Tilastokeskus pitää periaatepäätöksen strategisia linjauksia, sen tavoitteita sekä toimenpiteitä hyvinä, joskin haastavana kokonaisuutena. Strategian keskiössä on kokonaisvaltainen lähestymistapa liikenneturvallisuuteen ja toimenpideohjelma sisältää toimenpiteitä kaikkien liikennemuotojen turvallisuuden parantamiseksi. Esitetyt seitsemän strategista linjausta ohjaavat strategian mukaisen liikenneturvallisuusvision saavuttamista, joita konkretisoidaan toimenpideohjelman ehdotuksissa. Strategisista painopisteistä Tilastokeskus kiinnittää huomionsa luonnoksessa esitettyyn linjaukseen 2) päätöksenteon on perustuttava tietoon, koska se koskettaa Tilastokeskuksen roolia ja ydintehtävää tilastotoimessa ja tietohuollossa. Luonnoksessa todetaan, että tieliikenneonnettomuuksien tilastointi on keskeinen osa liikenneturvallisuustyötä. Tilastokeskus tuottaa tällä hetkellä Suomen virallisena tilastona tieliikenneonnettomuustilastoa sekä toimeksiannosta vesiliikenneonnettomuustilastoa, joita hyödynnetään päätöksenteon tukena ja eri arviointien mittareina kansallisesti sekä alan kansainvälisessä raportoinnissa (mm. EU-Care).

Tilastokeskus kommentoi jo 13.8.2021 antamassaan lausunnossa tilastointiin liittyviä näkökulmia sekä sen haasteita. Tilastokeskus tunnistaa aiemmin esitetyt kehittämistarpeet ja osallistuu osaltaan onnettomuustilastoinnin kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Huomion kohteena on ollut erityisesti

tieliikenneonnettomuuksissa vakavasti loukkaantuneiden tilastoinnin kehittäminen ja mikroliikkumisonnettomuuksien tilastointi sekä muut katvealueelle jäävät tiedot (toimenpideohjelman kohdat 10, 12 ja 22). Näistä kehittämistarpeista on keskusteltu eri liikenneturvallisustoimijoiden kanssa ja samat haasteet nousevat esiin myös kansainvälisesti. Tilastokeskus pyrkii kehittämään vastuullaan olevien tilastojen ajantasaisuutta yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa; tämä kuitenkin edellyttää riittäviä resurssien kohdentamista alan tiedontuotannon tarpeisiin, uusien tietovarantojen tunnistamista ja päivitettyjen aineistolähteiden saatavuutta sekä niiden hyödynnettävyyttä tilastointikäytössä. On tärkeää, että lähdeaineistojen tuottajat tunnistetaan ja saadaan sitoutettua mukaan tilastoinnin kehittämiseen. Tilastojen kehittämisen ohella myös aineistojen sekä tilastojen ympärille kietoutuva alan tutkimustyö on hyvä huomioida. Tiivistä yhteistyötä tarvitaan niin aineistolähteiden, tilastojen kuin tutkimuksenkin osalta eri toimijoiden välillä.

Laajemman tietopohjakokonaisuuden kehittäminen sekä sen toimeenpano edellyttää myös vahvennettua yhteistyötä ja strategista ohjausta liikennealan eri toimijoiden välillä. Tilastokeskus ehdotti aiemmin, että liikenneturvallisuuteen liittyvää tilastointikokonaisuutta tarkasteltaisiin suhteessa liikenneturvallisuusstrategialuonnokseen yhteistyössä muiden keskeisten toimijoiden kanssa; kullekin osapuolelle osoitetaan vastuut ja kehittämistyölle annetaan sen edellyttämät resurssit. Tilastokeskus pitää tärkeänä, että näiden kehittämistoimien osalta varmistetaan hyvä operatiivinen yhteistyö sekä tarvittaessa käynnistetään kehittämisprojekti alan tiedontuotannon kehittämiseen. Lainsäädäntö sekä lainsäädännön muutostarpeet tiedon hyödyntämiselle on myös keskeinen näkökulma tilastoinnissa, samoin tiedonsaannin edellytysten turvaaminen digitaalisten aineistojen kehittyessä. Käytössä olevien tietovarantojen on hyvä olla yhteen toimivia sekä yhteensovitettavia. Vuorovaikutteisuus on tärkeää, jotta vältetään myös päällekkäinen tekeminen.

Tilastokeskus 28.1.2022

Johanna Laiho-Kauranne

Ylijohtaja

Tiina Herttuainen

Ryhmäpäällikkö

Herttuainen Tiina

Tilastokeskus - Tieto- ja tilastopalvelut, liikenne ja matkailu